

Després del dia després

Germà Bel

(Publicat a *La Vanguardia*, 10 de novembre de 2014)

9N: votació massiva, encara en curs mentre escric aquestes ratlles. No ha estat la forma en què s'hauria votat en un país normal, i just per això molts volem un país normal. Ja som en el dia després, i s'han de perfilar els camins pels que prosseguirà el procés català.

Hi ha l'expectativa entre sectors influents de la política i els negocis de Catalunya que després de qualsevol data rellevant (abans les eleccions europees i ara la consulta), el govern central farà una proposta que alteri el curs de les coses. Esperança vana. Com escrivia aquí a "Bloqueig" (25/02/ 2014), les institucions centrals no dirigiran a Catalunya una proposta de reforma. Primer, per manca d'experiència; sempre han actuat per reacció, a demanda de part. Segon, perquè formular una proposta implicaria reconèixer de fet la singularitat nacional catalana, vulnerant el principi nuclear de la construcció nacional espanyola: la identitat entre Estat i nació. Per fi, i en el terreny més pràctic, no es proposaran canvis -ni menors- sense la certesa que seran acceptats pels catalans, i ningú a Catalunya pot ja garantir-ne l'acceptació.

Els partits que impulsen la sobirania hauran de definir el camí que ens porti a unes eleccions, a les que alguns grups donaran caràcter de plebiscitàries. Si els principals actors polítics del procés es poden posar d'acord en els 'coms', seria convenient la proposta d'una llista unitària, que donaria més força que candidatures separades que difícilment podrien evitar una dinàmica d'enfrontament. I si no es poden posar d'acord en els 'coms', que vagin a eleccions com bonament vegin. Això sí, les eleccions em semblen en una perspectiva més propera que llunyana, perquè en un país que encara no és normal s'ha de fer ús de les solucions menys dolentes, quan les més adequades no són a ma, per manca de voluntat democràtica de l'Estat en què estem.